

FORENINGEN

NORDEN

Sønderjylland 2017/2018

www.foreningen-norden.dk

Indhold

Formandens indlæg 3

Sønderjyllands kreds 4

Lokalafdelingernes aktiviteter

Haderslev-Frøs Herred HFH 5

Sydslesvig 8

Sønderborg/Gråsten 12

Tønder-Skærbæk-Toftlund 17

Aabenraa 19

Nordisk informationskontor 24

Sønderjyllands kredsbestyrelse 27

Medlemskab af Foreningen NORDEN 28

KOLOFON

Sats og layout : Lisbeth Kochanski • Sydslesvigsk Forening e.V.,
Dansk Generalsekretariat Flensborg • www.syfo.de

Tryk : E.H. Nielsen, Flensborg

Kære medlem

En ny sæson står for døren og her få du programmet med mange flotte tilbud med nordisk aftryk og indhold. Programmet giver en oversigt over, hvad der sker i vores 5 lokalafdelinger, og jeg forbavses hvert år, når jeg ser hvad der kan tænkes ind i Foreningen NORDENs regi. Men HUSK at alle arrangementer er for ALLE, således er kredsmøderne, som vi i år har valgt at bringe på s. 4 – et tilbud om at træffe et bredere udsnit af NORDEN-medlemmer og udveksle tanker og ideer med dem.

NORDEN NU, vores foreningsblad, er blevet rigtig spændende læsning og jeg vil her citere fra interviewet med den danske kok, Esben Holmboe Bang, som er den yngste kok i verden, der kan pryde sig med 3 Michelin-stjerner. Han siger nemlig – ”Norden er hjem! Jeg føler mig mere nordisk end dansk eller norsk. Og han tilføjer, at han mener at hele Norden skulle samle sig i en urolig tid. Hvis vi står sammen kan vi bedre vise storsind og medfølelse over for andre”.

Hvilket får mig til at opfordre jer alle til at finde jeres nordiske hat frem, og hjælpe med at finde nye medlemmer, som kan føre foreningen videre også efter 100 års jubilæet, som finder sted i 2019 – der er plads til mange flere, som gerne vil give en hånd med.

Hilsen Lise Witthøft, kredsformand

FORENINGEN
NORDEN

Meget mere Norden

Sønderjyllands kreds

www.sjy.kreds.foreningen-norden.dk

v/Lise Witthøft, Skolekobbøl 36, 6510 Gram

tlf. 2892 1709 • e-mail: lise@witthoeft.dk

følg os her

Mandag 30. oktober 2017 kl. 14.00

Kredsmøde for alle medlemmer

Rundvisning på Vadehavscentret,
Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Kl. 17.00: Møde på Brøns Kro, Hovedvejen 7, Brøns, 6780 Skærbæk. Kl. 18.30: Spisning (dagens ret) samme sted.

Pris for hele arrangementet 180 kr.

Tilmelding senest 24. oktober til din lokalafdeling.

Foto: Adam Mørk

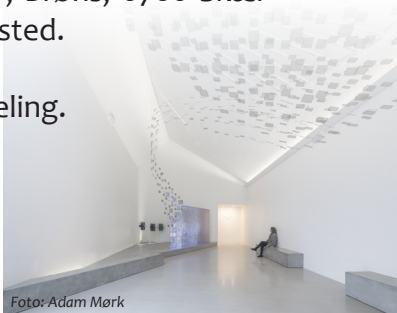

Foto: Adam Mørk

Tirsdag 10. april 2018 kl. 17.00

Kredsgeneralforsamling i Sønderborg for alle medlemmer

Vi mødes ved parkeringspladsen Hotel Comwell,
Strandvej 1, 6400 Sønderborg.

Byvandring i havneområdet med tidligere borgmester A. P. Hansen som kyndig og inspirerende guide. Derefter spisning på Hotel Comwell og efterfølgende generalforsamling efter vedtægterne. Samlet tilmelding fra lokalafdelingerne senest tirsdag den 3. april.

Haderslev-Frøs Herred HFH

www.haderslev.foreningen-norden.dk

v/Lise Witthøft, Skolekobbel 36, 6510 Gram

tlf. 28921709 • e-mail: lise@witthoeft.dk

følg os her

Læsekreds Haderslev-Frøs Herred i Gram

Opstart 23. oktober. Øvrige datoer: 27. november, 29. januar 2018, 26. februar, 19. marts. Vi mødes kl. 19.00 i Baronens Hus på Slotsvej.

Deltagelse er gratis for medlemmer

– 40 kr. pr. gang for ikke-medlemmer.

Kontaktperson: Lise Witthøft, mobil: 28921709 eller

mail: Lise@witthoeft.dk

Læsekreds Haderslev på Bispen

Kontaktperson: Arne Tybjerg, tlf: 25128572

Søndag 27. august

kl. 14.00 - 17.00

”Sluk mobilen, tænd sanserne og hengiv dig til brevskrivningens fortrolige rum”

En Skriveworkshop for alle, der har lyst til at skrive og fordybe sig i mindst en time.

Trekantsområdet's festuge med temaet ”Overgange”

Efter et kort, inspirerende oplæg ved Solvej Aagaard, vil du blive ført ind i den rette stemning til personlig fordybelse, og du bestemmer selv, hvem du vil skrive dit brev til. Vi afsætter 3 timer til hele forløbet.

14.00 Velkomst og oplæg

15.00 Brevskrivning – der udleveres papir, kuvert, pen og skriveunderlag

16.00 Brevet lægges i kuvert og kan blive afsendt med B-post eller du kan tage det med hjem. Vi samler oplevelsen op i fællesskab under en kop kaffe/te m.m

Pris for deltagere: 75 kr. – inkl. kaffe/te og kage

unge under 18 år: 50 kr.

Tilmelding med oplysning om navn og mobilnr. nødvendig senest 7. august til: Den Holistiske Højskole, Stensbækvej 29, 6510 Gram, Telefon: 51 36 18 09 – Mail: info@holistisk-hojskole.dk

Skriv dit hjertebrev –
Der var engang,
vi skrev i hånden.

trekantsområdet's
festuge

Mandag 2. oktober kl. 9.00 – 12.00
Nordisk Kulturuge på Rødding Højskole
”Norden og Europa” v/Connie Hedegaard

Se højskolens program: www.rhskole.dk

Mandag 30. oktober kl. 14.00
Kredsmøde for alle medlemmer

Rundvisning på Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe. Se side 4.

Torsdag 2. november kl. 16.00
Musikledsaget oplæsningsarrangement

med tekster fra Søren Kierkegaards ’Kærlighedens Gerninger’ og Martin Luthers ’Om de gode gerninger’. Kongelig skuespiller **Paul Hüttel** og cellisten **Cecilie Hyldgaard** spiller musik af Bach og Johann Walter. Forfatteren og filosofen, mag. art. Jens Staubrand har redigeret Kierkegaards og Luthers tekst til denne oplæsning.

Salen: ’Månen’, Haderslev Bibliotekerne, Haderslev afdeling, Bispebroen 3, 6100 Haderslev. Entre: 75 kr.

Haderslev Bibliotekerne, i samarbejde med Grænseforeningen, Foreningen NORDEN, Sprogforeningen - og Søren Kierkegaard Kulturproduktion.

Mandag 13. november kl. 19.00
Skumringstimen på Gram Bibliotek

Årets tekst læses op ved stearinlysenes skær. ”Øer i Norden” er temaet for årets største højtælæsningsarrangement. Gratis inkl. kaffe og hjemmebag.

Torsdag 16. november kl. 19.00
Nordisk Biblioteksuge på Vojens Bibliotek

Årets tema er ”Øer i Norden”. Højtælæsningsarrangement ved Karl Posselt, som læser uddrag af Ulla-Lena Lundbergs roman Is. Gratis inkl. kaffe og hjemmebag

Connie Hedegaard

Søndag 26. november kl. 16.00
Julekoncert med Haderslev Drengekor
i Frimenighedskirken i Rødning

Glæd jer til en god oplevelse, som sætter jer i julestemning og godt humør.

Entre: 50 kr.

Haderslev Drengekor
vil synge julen ind

Onsdag 24. januar 2018 kl. 19.00
Arrangement i Gram Præstegård

”Et ægtepars brevveksling i tro, håb og kærlighed gennem den store krig 1914-1918”. Solvej Aagaard fortæller om opgaven med at gennemlæse de mange håndskrevne breve, som var opbevaret i en kasse på loftet hos et barnebarn af Nis og Helene Timmermann, og om at udgive brevvekslingen som lydbog. Kom og hør en god fortælling om den skæbne, der blev mange sønderjyders hverdag under 1. Verdenskrig.

Pris: 50 kr. inkl kaffe og hjemmebag

Solvej Aagaard

Lørdag 10. februar kl. 19.00
Afstemningsfest i Christiansfeld

Kulturminister Mette Bock holder festtalen ved årets Afstemningsfest, som holdes i Seniorhuset, Skolegade 10, Christiansfeld. Samarbejde med Grænseforeningen.

Tilmelding nødvendig til Grethe Hindhede, tlf. 25625645 eller mail: hindhede@os.dk

Onsdag 14. marts kl. 17.00 - 21.00
Generalforsamling

Vi besøger Vojens Sundhedscenter, hvor Dorte Evald vil fortælle om centrets mange spændende funktioner og muligheder.

Derefter spisning og generalforsamling.

Pris: 180 kr. pr. deltager som betales ved tilmelding til kontonr: 2451 6823105335.

Tilmelding senest 6. marts til Lise Witthøft, tlf. 28921709, mail: lise@witthoeft.dk

Tirsdag 10. april kl. 17.00
Kredsgeneralforsamling i Sønderborg for alle medlemmer

Se side 4.

Sydslesvig

www.sydslesvig.foreningen-norden.dk

v/Svend Kohrt,

Am Polldamm 2, D-24975 Husby

tlf. 0049 4634 9732

e-mail: info@foreningen-norden-sydslesvig.dk

følg os her

Onsdag 6. september kl. 14.00

Læs nordisk!

Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59 i Flensborg

Den nordiske læseklub læser romaner af nordiske forfattere. Klubben mødes tre gange hver sæson. Vil du høre mere om klubben eller tilmelde dig, så kontakt bibliotekar Lene Lund på Flensborg Bibliotek, tlf. 0461 86970

Onsdag - lørdag 4. - 7. oktober

Ord fra Nord. Litteraturfest i grænselandet

Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59 i Flensborg

04.10. kl. 17.00: Lyrikeren Søren Ulrik Thomsen

06.10. kl. 15.00: Forfatterne Maria Helleberg og
Bergsveinn Birgisson

07.10. kl. 14.00: Forfatterne Leif Davidsen og Arne Dahl

07.10. kl. 20.00: Koncert med Folkeklubben i Kühlhaus i Flensborg

Tirsdag 24. oktober kl. 10.00 - 12.00

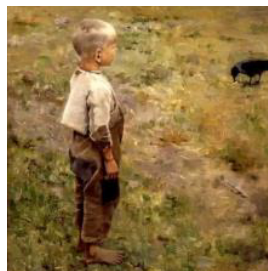
Finlands malerkunst – et strejftog

Flensborg Bibliotek, Blå Sal, Norderstr. 59 i Flensborg

I anledning af Finlands 100 års fødselsdag holder kunsthistoriker Grethe Bay to billedforedrag om Finlands malerkunst. Det første har overskriften:

Guldalderen i Finlands malerkunst

I foredraget vil bl.a. malerkunstens rolle i dannelsen af den finske nationale identitet blive belyst. I slutningen af 1800 tallet skabes en egentlig finsk national kunst med bl.a. realistiske malere som Albert Edelfelt og Akseli Gallen-Kallela. I Pekka Halonens maleri møder vi det særlige nordiske landskabsmaleri med vægt på melankoli og stemning. I foredraget vil disse malere blive belyst. Pris for foredraget: 8 €, som betales ved indgangen.

Mandag 30. oktober kl. 14.00

Kredsmøde for alle medlemmer

Rundvisning på Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe. Se side 4.

Mandag 13. november kl. 18.00

Nordisk Biblioteksuge. Skumringstid med mad, oplæsning og foredrag

Flensborg Bibliotek, Blå Sal, Norderstr. 59 i Flensborg

Kl. 19 slukker alle biblioteker i Norden det elektriske lys. I stearinlysets skær læses der op fra romanen, ”Is”, som er skrevet af den ålandske forfatter, Ulla-Lena Lundberg. For bogen modtog hun Finlandia-prisen. Hun har desuden været nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris fem gange. Årets tema er ”Øer i Norden”. Forfatteren er født og bor på Ålandsøerne, som er en selvstyrende finsk øgruppe. Svend Kohrt, formand for Foreningen NORDEN, har besøgt Ulla-Lena Lundberg på Ålandsøerne. Han fortæller om og viser billeder fra besøget på øerne.

Entré for spisning, oplæsning og foredrag: 10 €

Entré til oplæsning og foredrag kl. 19: 5 €

Tilmelding til spisningen kl. 18 til Dansk Centralbibliotek, tlf. 0461 86970 eller dcb@dcbib.dk senest torsdag den 9. november.

Tirsdag 21. november kl. 10.00 - 12.00

Andet foredrag har overskriften: **Modernismens gennembrud i den finske malerkunst**

Flensborg Bibliotek, Blå Sal, Norderstr. 59 i Flensborg

Helene Schjerfbeck forbinder i sin stærkt personlige kunst 1880ernes naturalisme med 1900 tallets nye maleri. I begyndelsen af 1900 tallet kom det i Finland som generelt i Europa til et opgør med den naturalistiske malemåde, og et helt nyt og mere abstrakt billedsprog tonede frem. Malere som Verner Thomé, Yrjö Olila, Tyko Sallinen og Jalmari Ruokokoski var centrale skikkelser i denne udvikling og vil sammen med flere blive belyst i foredraget. Pris for foredraget: 8 €, som betales ved indgangen.

Jul i Norden

Lørdag-søndag 25. - 26. november

Jul i Norden på Christianslyst med aktiviteter for hele familien. Vi skal synge julesange, lave dekorationer, hygge, spise god julemad fra Norden, gå på opdagelse i naturen og meget mere. Nyd en afslappet weekend sammen med dine kære og oplev, hvordan man fejrer jul i andre dele af Norden. Fra midten af oktober kan programmet ses på www.sydslesvig.foreningen-norden.dk Arrangementet sker i samarbejde med SdU.

Onsdag 7. februar 2018 kl. 15.00 - 17.00

Foredrag "Klimaforandringer"

Flensborg Bibliotek, Blå Sal, Norderstr. 59 i Flensborg

Kirsten Hastrup, professor ved Københavns universitet, fortæller med udgangspunkt i sit arbejde i Thuleområdet om klimaforandringernes påvirkning på mennesket i Arktis – et ovenudaktuelt tema!

Pris: 8 €, som opkræves ved indgangen.

I samarbejde med Nordisk Informationskontor, SSW og Folkeuniversitetet.

Kirsten Hastrup

Lørdag den 17. marts kl. 14.00

Generalforsamling

Hanved Danske Skole, alter Kirchenweg 42 i Hanved

Nis Hardt fortæller om "Danevirke – porten til Norden og Danevirkemuseet". Efter kaffen er der generalforsamling ifølge vedtægterne.

Lørdag-tirsdag 24. - 27. marts

Rigoletto i Malmö – operatur for feinschmeckere!

Vi tager til Nordens største operahus for at opleve premieren af Rigoletto. Kasper Holten, netop tilbagevendt til Malmö efter 7 år i Royal Opera House Covent Garden, er regisør, mens Karen Kamensek, der til daglig er musikalsk leder i Staatsoper Hannover, dirigerer.

Ud over denne fantastiske operaaften skal vi se Malmö og tage på dagsudflugt til Lund, hvor vi bl.a. skal se Domkirken og fri-landsmuseet Kulturen, der er verdens næstældste af slagsen.

Alt i alt en tur for den kræsne.

Pris: 525 € per person i dobbeltværelse og 615 € i enkeltværelse for medlemmer. Andre + 50 €.

Tilmelding til Inge Jüch på mail inlo@versaney.de eller telefon 0461-36609 senest den 7. januar 2018. Tilmeldingerne registreres i den rækkefølge, de indkommer. Der er begrænset antal pladser.

Frilandsmuseet Kulturen

Tirsdag 10. april kl. 17.00

Kredsgeneralforsamling i Sønderborg for alle medlemmer

Se side 4.

Vi arbejder på at få et forfatterbesøg til Sydslesvig, men aftalen er ikke endelig på plads inden udsendelsen, så vi melder ud senere.

Sønderborg/Gråsten

www.sonderborg.foreningen-norden.dk

v/Jens Peter Thestrup,

Bjørnemosen 18, 6400 Sønderborg

tlf. 7442 6210 • e-mail: jenspeter@thestrup.net

følg os her

Lørdag 2. september kl. 13.30

Udflugt til Hestehavegård Frugtplantage og Ulkebøl Kirke

Hestehavegård Frugtplantage

Vi mødes ved Hestehavegård på Kær kl. 13.30. Her vil Henrik Pedersen, som er 4. generation på den snart 125 år gamle frugtplanplage, vise os rundt og fortælle om produktionen af frugt, most og nu også vin.

Bagefter kører vi til Ulkebøl kirke, hvor Anna Birgitte Gautier vil fortælle om den mere end 800 år gamle kirke. Ulkebøl kirke er en af Danmarks

største middelalder landsbykirker, som bl.a. indeholder en unik Maria fløjaltertavle, og vi vil få demonstreret, hvordan den kan ændre udseende efter kirkeåret. Vi drikker kaffe og spiser lagkage i Tårnstuen, som er i forbindelse med kirken.

Kørsel i egne biler.

Pris: 85 kr.

Tilmelding, betaling og evt. ønske om samkørsel senest den 21. august til Anna Birgitte Gautier, tlf. 21646241 eller mail: annabirgitte@gautier.dk eller til formanden.

Beløbet indbetales til Andelskassen, konto nr. 5953-1194153 umiddelbart efter tilmelding.

Læsekreds på Knøs gård følgende tirsdage kl. 19.00

19. september – 10. oktober – 9. januar 2018 – 27. februar

Vi læser litteratur fra Norden og vil i år fortrinsvis læse danske forfattere.

Altartavlen
i Ulkebøl kirke

Den første bog vil blive udleveret på udflugten til Hestehavegård den 2. september eller kan derefter afhentes hos formanden på Bjørnemosen 18 i Ulkebøl. De næste bøger bestemmer vi i fællesskab den første læsekredsafte.

Tilmelding senest 11. august, hvis bogen skal udleveres på ovenstående tidspunkt.

Tilmelding til Thora Nissen, tlf. 7447 1419 eller 2160 0219 eller til Jens Peter Thestrup, tlf. 2344 9104 eller 7442 6210.

Tirsdag 26. september kl. 19.30 på Knøs gård

Om den svensk/danske billedkunstner og forfatter

Elisabeth Bergstrand-Poulsen, der var født i Växjö's omegn og uddannet på Kunstakademiet i Stockholm. Fra 1917 og til sin død i 1955 var hun gift med den danske billedhugger Axel Poulsen. Filminstruktør Melsene Laux fortæller om Elisabeth Bergstrand-Poulsens liv og virke – og viser en kortfilm om hende: ”På høgens vinger”, som hun selv har været med til at skabe. Entre inkl. kaffe og kage: 50 kr.

Torsdag 5. oktober

Foredrag af tidligere forstander på Testrup Højskole Jørgen Carlsen, medlem af Etisk Råd og student fra Sønderborg Statsskole 1968

Biblioteket i den store sal på Kongevej

Mødetidspunkt og emne for foredraget. Se annonce i dagspressen og omtale på vores og Sønderborg Biblioteks hjemmeside for yderligere oplysninger om mødetidspunkt og emne for foredraget.

Entre: 50 kr.

Billetter kan købes på biblioteket eller ved indgangen.

Arrangører: Sprogforeningen, Grænseforeningen, Biblioteket og Foreningen NORDEN

Tirsdag 7. november kl. 19.00

En aften i anledning af Finlands 100 år som selvstændig nation
Allsund-orkestret, under ledelse af Christian Balslev, indleder aftenen på festlig vis i Ulkebøl kirke **med musik af finsk oprindel-**

Foto: H for Helsinki

Vindharpe i Sibeliusparken i Helsinki

se eller med finsk relation.

Herefter er der kaffe og kage i Degnegården, hvor **Henrik Wilén**, forbundssekretær for Foreningerne Nordens Forbund, **fortæller om: "Finland 100 år – en tosproglig fremgangshistorie"** med fokus på sammenhold, politik, kultur og økonomi.

Han vil også kort gennemgå Finlands historie, der omfatter næsten 700 år som en del af Sverige, over 100 år som et storfyrstendømme under den russiske Zar og nu i 100 år som selvstændig nation.

Gratis adgang – kaffe og kage: 25 kr.

Arrangementet afholdes i samarbejde med menighedsrådet ved Ulkebøl kirke.

Tirsdag 21. november kl. 19.30 på Knøs gård

Fællessang, som i år har temaet:

"Et jævnt og muntert, virksomt liv"

Musikken leveres af Torsdagstrioen, der består af Olaug Mouritzen samt Ingrid og Henning Faurby – og Ingrid Faurby fortæller som vanligt kyndigt og levende om de sange, vi synger.

Entre inkl. et glas vin, kaffe og kage: 70 kr.

For ikke-medlemmer: 100 kr.

Tirsdag 16. januar 2018 kl. 19.30 på Knøs gård

Jan Zimmermann fortæller om Finland og finskhed

Finland blev selvstændigt 1917, men finskhedsbevægelsen vok-

se de sig stærk allerede i 1830'erne og 1840'erne; og med Sprogmanifestet fra 1863 ligestilles finsk sprog med svensk.

Vi vil følge udviklingen i Finland gennem nedslag i litteraturen fra det finske nationalepos ”Kalevala” i 1835 og frem til i dag.

Entre inkl. kaffe og kage: 50 kr.

Søndag 11. februar kl. 14.00

Afstemningsfest i Broagersalen

Foredrag og fællessang samt underholdning ved Allsundorkestet. Det endelige program er endnu ikke fastlagt, men følg med i dagspressen og på vores hjemmeside.

Entre inkl. kaffe og kage: 75 kr.

Arrangører: Det Nationale Udvalg i Broager, Grænseforeningen og Foreningen Norden.

Tirsdag 6. marts kl. 19.00 på Knøs gård

Christina Holm Egelund fortæller om at være Ungdomspræst i Sønderborg kommune

Alle er velkomne.

Gratis kaffe og kage for medlemmer – andre: 40 kr.

Derefter generalforsamling.

Udflugt til Mandø og Vadehavscentret

Lørdag 26. maj

Vi kører i egne biler og mødes kl. 9.30 ved parkeringspladsen ved Vadehavscentret ved Vester Vedsted, Okholmvej 5, 6760 Ribe.

Her får vi en kop kaffe i plastikkrus.

10.00   Afgang m. Mandøbussen fra Vadehavscentret

10.40   Ankomst Mandø

11.00 – 12.00   Guidet fortællingstur

Frokost på Mandø

14.00   Afgang m. Mandøbussen fra Mandø

14.40   Ankomst til Vadehavscentret

Derefter besøger vi med fællesbillet Vadehavscentret, hvor vi selv kan gå rundt og se udstillingen, der er åbent til kl. 17. Har man lyst til en kop kaffe i cafeteriet, må man selv betale.

Traktorbus til Mandø

Pris: medlemmer 280 kr. – ikke-medlemmer 310 kr.

Tilmelding, betaling og evt. ønske om samkørsel senest 14. maj til Fia Clausen, tlf. 7440 4200 eller 4099 2410, mail: claufia5@gmail.com eller til formanden.

Beløbet indbetales i Andelskassen, kontonr. 5953 – 1194153 umiddelbart efter tilmelding.

6-dages bustur til Sydsverige og Bornholm fra 2. – 7. juni

Programmet er endnu ikke færdiglavet i detaljer, men indebærer 2 overnatninger i det sydøstlige Sverige og 3 overnatninger på Bornholm.

Se senere mere på vores hjemmeside – eller ring eller mail til os for at få tilsendt et program.

Hurtig tilmelding tilrådes, hvis man vil være sikker på at komme med.

Tønder - Skærbæk - Toftlund

v/Tage Sørensen, Møllevej 5, 6780 Skærbæk
tlf. 74752305 • mobil 23934988
e-mail: nordentst@gmail.com

følg os her

Venskabsbystævne i Island 2017

11 deltagere var i juli på Venskabsbystævne besøg i byerne Thorlakshofn & Akranes i Island.

Læsekreds i Medborgerhuset, Østergade 64 A, Tønder

Tirsdag 19. september kl. 19.00 – 21.00 er der start på

læsekreds, der læses ”Slavernes øer” af Thorkild Hansen.

Den 25. oktober læses ”Samuel August fra Sevedstorp” af Astrid Lindgren. Den 23. november læses ”Altid tilgivelse” af Anne Ragde. Læsekreds ved Anne Kristine Thomsen tlf. 74726343, mobil 21727682

Tirsdag 26. oktober kl. 13.00 - 14.30 er der start på

læsekreds i Skærbæk Fritidscenter (SIF's klublokale).

Efterfølgende dage aftales.

Læsekreds ved Elise Sørensen, tlf. 25377447

Mandag 30. oktober kl. 14.00

Kredsmøde for alle medlemmer

Rundvisning på Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe. Se side 4.

Onsdag 15. november kl. 16.00 - 18.00

på Refugiet i Løgumkloster

Journalist Knud L. Lau, København

Knud har egen virksomhed med tekst og tale m. m. Se nærmere i dagspressen. I samarbejde med Biblioteket, Grænseforeningen og Sprogforeningen

Mandag 13. november kl. 19.00

**Nordisk Biblioteksuge, Skumringstime i Tønder & Skærbæk
Tønder Bibliotek kl. 19.00:**

Oplæsning af årets tekst fra romanen "Is" skrevet af Ulla-Lena Lundberg v. Karen Plöger, lærer ved Tønder10. Kaffepause. Herefter et kulturhistorisk foredrag om livet på øerne i Vadehavet v. Anne Marie Overgaard, museumsinspektør ved Højer Mølle.

Skærbæk Bibliotek kl. 19.00

2018

Teatertur til Det Lille Teater Flensborg

Nærmere info følger.

Tilmelding: Svend Erik Lilleøre. tlf. 29449741

Lørdag 10. februar kl. 18.30 i Emanuel

Oplev TSTs/Skærbæks afstemningsfest med spisning/ kaffe

Der bydes på afstemnings tilbageblik, fællessang, korsang m. m.

Denne aften i samarbejde med Historisk Forening, Grænseforeningen, Foreningen Emanuel og Foreningen NORDEN

Billetter bestilles, se venligst annoncering i dagspressen.

Kulturhus Emanuel

Mandag 19. marts kl. 19.30

Generalforsamling

BRUNDTLAND BUSINESS CENTER, Brundtlandparken 2, Toftlund

NB: Synlighed: beliggende i Sønderjyllands trafikale knudepunkt. Millioner hen over tiden. Rundvisning på centret. Foreningen NORDEN er vært ved kaffe og kage.

2019

Foreningen NORDEN igennem 100 år

Søg på: **Foreningen NORDEN TST** NB: venligst se **lokalafdelingens program** Ret til forbedring og programændringer forbeholdes. Alle er velkommen.

Aabenraa

www.aabenraa.foreningen-norden.dk

v/Birte Fangel, Skovhøj 60, 6200 Aabenraa

tlf. 26 16 4742 • e-mail: bifa1201@gmail.com

følg os her

OrdFraNord er en nordisk litteraturfest i grænselandet. Her kan du møde nordiske forfattere på biblioteker nord og syd for grænsen:

Onsdag 4. oktober 2017 kl. 19.00 på Aabenraa Bibliotek:

Maria Helleberg fortæller om sin seneste roman ”Kvinderne fra Thy”. Bogen er en fortælling om hendes oldemors og mormors liv i Thy. Forfatteren har hidtil skrevet romaner om kongelige og kendte historiske personligheder, men her dykker hun ned i landbefolkningens livsvilkår.

Torsdag 5. oktober kl. 19.00 på Felsted Bibliotek:

Leif Davidsen har senest udgivet thrilleren ”Djævelen i hullet”, som er en spændende historie om spioner, Rusland og søskende relationer. At rejse og skrive er to uløseligt forbundne dele i Leif Davidsens liv. Han har arbejdet som udenrigskorrespondent for DR i 20 år heraf fire år i Moskva. Og hvem husker ikke, Leif Davidsen berette om forholdene i Sovjetunionen på DR i 80’erne?

Entré til hvert foredrag: 75 kr.

Tilmelding på www.aabenraabib.dk eller på biblioteket.

Arrangeret af bibliotekerne i Sønderjylland og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Onsdag 25. oktober kl. 16.00 - 18.00

i Billedsalen på Folkehjem

Mit liv i Sønderjylland – i barndom og ungdom

Biskop emeritus Kjeld Holm (f. 1945) voksede op i den lille landsby Diernæs mellem Haderslev og Aabenraa på et mindre mejeri. I kraft af hans forældres baggrund som grænselandsmennesker vil han fortælle, hvordan det var at vokse op i spændingsforholdet mellem dansk og tysk, men også spændingen mellem den større by, hvor han kom til at gå i skole, og landsbysamfundets snæverhed, men også fællesskab. Han vil for-

Biskop emeritus Kjeld Holm →

tælle om mennesker, der afgørende betød, at han blev den, han blev, fra lærerkonen til religionslæreren og den modernistiske dansklærer. En rejse på godt og ondt fra bundthed til frigørelse.

Entré: 80 kr. inkl. kaffe og småkager

Et samarbejde mellem Foreningen NORDEN, Sprogforeningen, Grænseforeningen og Aabenraa Bibliotekerne.

Mandag 30. oktober kl. 14.00

Kredsmøde for alle medlemmer

Rundvisning på Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe. Se side 4.

Årets plakater til Skumringstid.

Mandag 13. november kl. 19.00
på Aabenraa Bibliotek
Skumringstid

Over hele Norden samles vi for at læse højt i stearinlysets skær. Temaet er ”Øer i Norden”. Tine Baarts Andsager sognepræst ved Høje Kolstrup Kirke læser højt af ”Is” af Ulla-Lena Lundberg, finlandssvensk forfatter fra Ålandsøerne. Romanen strækker sig over tre år fra krigens afslutning og foregår på den sydligste af Ålands-

øerne, Kökar. Derefter diskussion. I samarbejde med Aabenraa Bibliotekerne. Ingen tilmelding – bare mød op.

Torsdag 7. december kl. 19.30

i Havsteenstuen ved Sct. Jørgens Kirke

Julearrangement med Sct. Jørgens Kirkes pigekor

Vi gentager succes'en fra sidste år. Koret synger julesange under ledelse af organist Mogens Fangel Damm.

Undervejs fortæller han om musik og tekster. Efter kaffen skal vi selv synge julesange.

Entre: 50 kr. inkl. kaffe og småkager.

Tirsdag 23. januar 2018 kl. 19.30 på Skyttegaarden, Hjelmalle 44, Aabenraa

På baggrund af sin bog **”Qullissat – byen der ikke ville dø”** fortæller **Søren Peder Sørensen**, journalist og forfatter, i ord og billeder om den nedlagte grønlandske kulmineby.

1969 – 1972 blev omkring 1.100 mennesker tvangsflyttet fra Qullissat til andre dele af Grønland. Venner, naboer og familie blev spredt ud over 2.000 km.

Qullissat var den første industrielle arbejdsplads i Grønland, hvor man udnyttede mineral-forekomster. I dag står den forladte by tilbage som en alvorlig påmindelse om, hvor galt det kan gå, når man nedlægger en by uden at tage dens indbyggere med på råd.

En bevægende og dramatisk historie fortalt af de fraflyttede selv. Entre: 75 kr. inkl. kaffe og kage for medlemmer, 100 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding til Birte Fangel på mail: bifa1201@gmail.com eller tlf. 26164742 senest 17. januar.

Qullissat. Foto: Leif Tuxen

Lørdag 10. februar kl. 19.30 på Folkehjem

Afstemningsfest i samarbejde med Historisk Samfund, Sprogforeningen, Grænseforeningen, Frederiksklubben, Sønderjysk Skoleforening og Foreningen Norden. Historisk Samfund for Sønderjylland står som arrangør. Se nærmere omtale i dagspressen.

Tirsdag 20. marts kl. 19.30 på Skyttegaarden, Hjelmalle 44, Aabenraa

Generalforsamling og foredrag: ”Samarbejde over landegrænser”

Efter generalforsamling og kaffe, ca. kl. 20.30, vil tidligere direktør i Sønderjyllands amt (1983 – 2003) Finn Hansen, komme ind på forhold omkring: De nordiske lande, Sønderjyllands amt/Schleswig – Holsten, Europæiske grænseregioner og EU. Foredraget byg-

ger på egne erfaringer og iagttagelser fra ansættelser i staten (indenrigsministeriet) og Sønderjyllands amt i perioden 1965 – 2003 og i øvrigt som almindelig interesseret borger.

Foreningen giver kaffe og kage til medlemmerne.

Øvrige betaler 70 kr.

Tilmelding senest den 13. marts til Birte Fangel på mail:

bifa1201@gmail.com eller tlf. 26164742.

Tirsdag 10. april kl. 17.00

Kredsgeneralforsamling i Sønderborg for alle medlemmer

Se side 4.

Onsdag 11. april kl. 19.00 i Høje Kolstrup Kirke

Bibliotekar **Carsten Winther** holder billedforedrag om **maleren og kirkekunstneren Sven Havsteen Mikkelsen**. Ingen dansk maler har udført så omfattende et kirkekunstarbejde i form af altertavler og glasmosaikker som Sven Havsteen Mikkelsen. Mere end 70 kirker i Danmark, Norge, på Færøerne og Grønland nåede han at udsmykke i en periode på mere end 40 år.

I foredraget præsenteres malerens farverige og dramatiske liv, hans samarbejde med bl.a. malerkollegaen Oluf Høst samt den store indflydelse hans adoptivfar Ejnar Mikkelsen fik ved at tage den unge Sven med på ekspeditioner til Grønland og hvalfangst på Færøerne. I **Høje Kolstrup Kirke** ser vi altertavlen, kører derefter til **Sct. Jørgens Kirke**, hvor Carsten Winther holder foredraget i Havsteen-stuen.

Entre: 75 kr. for medlemmer inkl. kaffe og småkager – 100 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding senest 6. april til Birte Fangel på mail:

bifa1201@gmail.com eller tlf. 2616 4742

Bededagsferien fredag 27. april til søndag 29. april:

Tur til Skåne

Endeligt program med tilmelding udsendes pr. mail ultimo 2017. Turen arrangeres af **Aabenraa Kunst- & Musikforening**, hvor også tilmelding foregår.

Fredag 15. juni

SOMMERUDFLUGT til Årø med "Helene" fra Haderslev

Vi mødes foran Folkehjem kl. 11. Vi fordeler os i private biler og kører til Haderslev. Kl. 12 sejler "Helene", og på sejlturen til Årø nyder vi en frokostplatte, mens kaptajnen undervejs fortæller om fjordens historie. På Årø tager vi med "ø-bussen" (overdækket) med guider rundt på øen. Vi besøger bl.a. Årø Vingård og kirken. Turen er nem for gangbesværede. På "Helenes" tilbagetur indtager vi kaffe og lagkage. På sejlturene hygger vi os med sange og lidt musik v/ Ole Christensen på harmonika.

Vi forventer at være tilbage i Haderslev ca. kl. 16.30.

Prisen for hele herligheden (bortset fra drikkevarer til frokost) er 525 kr. for medlemmer. Andre betaler 600 kr. Der kan højst deltage 45 personer, og "først til mølle-princippet" gælder. Turen gennemføres ved mindst 30 deltagere.

Tilmelding senest 1. maj til Birte Fangel, tlf. 26 16 47 42 eller på mail: bifa1201@gmail.com og samtidig indbetaling på foreningens konto 7910 – 1682478 i Sydbank

Nordisk Informationskontor

www.nordisk-info.de

v/Eva Ritter, Norderstr. 59, D-24939 Flensburg
tlf. 0049 461 8697111 • e-mail: eri@nordisk-info.de

Kunst fra Norge – Alfred og Joon Vaagsvold

Se kunst fra Norge i en udstilling med installationer, skulpturer og malerier af de to kunstnere Alfred Vaagsvold og Joon Vaagsvold fra Kristiansand. Ved åbningen spiller den norske klassiske sologuitarist Ole Martin Huser-Olsen.

I samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening.

Åbningen: Torsdag 7. september, kl. 19.30

Dansk Centralbibliotek, Norderstr. 59, 24939 Flensburg

Udstillingen vises frem til den 7. oktober 2017.

Nordiske naboer i skolen/Nordische Nachbarn in der Schule

Projektet skal formidle mindretalselever i det dansk/tyske grænse-land en bevidsthed om det nordiske fællesskab. Projektet skal vise dem, at de med et nordisk sprog nemt kan begå sig i et andet nordisk land. Projektet gennemføres som et kunstnerisk, kreativt undervisningsforløb. Eleverne vil være sammen på tværs af sproglige og kulturelle grænser. De ser forestillingen Norden Runt og deltager sammen i en workshop. I samarbejde med Dansk Centralbibliotek, Aabenraa Bibliotekerne og danske og tyske mindretalsskoler (4. - 6. klasse).

19.-20. september: workshops på Dansk Centralbibliotek

4.-6. oktober: workshops på Bov Bibliotek

**Forår 2018: 5 workshops på Dansk Centralbibliotek
og Bov Bibliotek**

Se flere informationer om projektet på www.nordisk-info.de/projekter

NORDSPOR - Identitet, sprog og ungdomskultur i Nordens grænseområder

Projektet sætter ungdomskulturen i Nordens grænseområder i centrum. I en kreativ proces skaber unge et portræt af deres

ungdomsliv påvirket af en nabokultur og -sprog. Projektet styrker de unges identitet, formidler det nordiske fællesskab og synliggør de unges kulturelle og sproglige mangfoldighed. Projektet gennemføres i Danmark (pilotprojekt i 2017), Sverige, Norge samt Sydslesvig (2018/19).

Workshops:

2. - 6. oktober: Produktionskolen Meritten, Bov, 6330 Padborg

Marts 2018: Sverigefinska folkhögskolan, Haparanda

Juni 2018: Alta Videregående Skole, Alta

Udstilling:

**uge 45 - 47 (nov.): Aabenraa Bibliotek, Haderslevvej 3,
6200 Aabenraa**

Dato for Haparanda er endnu ikke fastlagt.

Se flere informationer om projektet på www.nordisk-info.de/projekter

FINtango festival 2017

Finsk tango er nemt at lære! Enhver kan være med, når Nordisk Informationskontor inviterer til den anden FINtango festival på Søfartsmuseet. Der bydes bl.a. på dansekurser, showdans, en mobil sauna og kulinariske oplevelser fra Finland. I samarbejde med FINtango og Flensburger Schifffahrtsmuseum.

Lørdag 11. november

Flensburger Schifffahrtsmuseum

Schiffbrücke 39, 24939 Flensburg, tlf. 0461-852970

Se det aktuelle program/info om tilmelding og entre på www.nordisk-info.de/aktiviteter

Klimaændringernes påvirkninger på mennesket i Arktis

Onsdag 7. februar 2018 kl. 15.00 - 17.00

Se mere på side 10 eller på www.nordisk-info.de/aktiviteter

NORDISK KULTURUGE

Mød nordiske forfattere, kunstnere, musikere
og smag Nyt Nordisk Køkken

1. - 7. oktober

Verden har fået øjnene op for Norden. På kurset slår vi øjnene op på os selv. Vi sætter fokus på de kulturelle og folkelige bånd, der i århundreder har bundet "det nordiske" sammen.

Gennem nordisk sang, musik og litteratur søger vi ind til det særligt nordiske. Mød bl.a. Nils Malmros, den islandske forfatter Bergsveinn Birgisson, Kim Lembek, Anette Jensen og Aage Augustinus.

Pris 4.550 kr.

RØDDING HØJSKOLE

www.rhskole.dk • kontor@rhskole.dk • Tlf.: 7484 2284

Sønderjyllands kredsbestyrelse

Formand og medlem af landsstyrelsen

Lise Witthøft

Skolekobbel 36, 6510 Gram

Tlf.: 28 92 17 09

e-mail: lise@witthoeft.dk

Næstformand og medlem af landsstyrelsen

Birte Fangel

Skovhøj 60, 6200 Aabenraa

Tlf.: 26 16 47 42

e-mail: bifa1201@gmail.com

Kasserer og sekretær

Susann Gabelgaard

Fredstedvænget 23,

6100 Haderslev

Tlf.: 21 75 84 34

e-mail: susann@live.dk

Suppleant til landsstyrelsen

Tage Sørensen

Møllevej 5, 6780 Skærbæk

Tlf: 23 93 49 88

e-mail: nordentst@gmail.com

Jens Peter Thestrup

Bjørnemosen 18, 6400 Sønderborg

Tlf.: 74 42 62 10 / 23 44 91 04

e-mail: jenspeter@thestrup.net

Svend Kohrt

Am Polldamm 2, D-24975 Husby

Tlf.: 0049 46 349732 e-mail: svend@kohrt.dk

Medlemskab af Foreningen NORDEN

Du kan blive medlem af foreningen ved at kontakte din lokalformand/bestyrelsesmedlem. Du kan også gå på Landskontorets hjemmeside: www.foreningen-norden.dk og klikke dig ind på menuen: Bliv medlem

Foreningen NORDEN

e-mail: landskontoret@foreningen-norden.dk

Vandkunsten 12

DK - 1467 København K

tlf.: +45 35 42 63 25

- Personligt medlemskab 285 kr. pr. år
- Husstandsmedlemskab 370 kr. pr. år

Medlemskab dækker en familie inkl. børn, indtil de fylder 18 år. Der fremsendes kun ét sæt materiale til adressen.

- Pensionistmedlemskab 185 kr. pr. år

Medlemskab dækker en pensionist fra folkepensionsalderen samt førtidspensionister.

- Pensionistparmedlemskab 225 kr. pr. år

Medlemskabet dækker gifte/samboende pensionister fra den yngste når folkepensionsalderen samt førtidspensionistpar. Der fremsendes kun ét sæt materiale til adressen.

Støttemedlemskab Individuelt

- Skolemedlemskab 495 kr. pr. år
- Skoler med under 100 elever 200 kr. pr. år
- Biblioteksmedlemskab 395 kr. pr. år

